

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. *Κνίση I 30/1970*

Α
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

16-10-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- β'. 1) Οί κάτοικοι άσχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις άμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν και τήν κτηνοτροφίαν ; *Γεωργοί, ζωργοί, ήδ. κτηνοτρόφοι, και ήδ. γεωργοί κτηνοτρόφοι.*
- 2) Οί τέχνιται (δηλ. οί βιοτέχναι) άσχολούνται έν παρέργω και εις τήν γεωργίαν ; *ήδ. κτηνοτρόφοι ή γεωργία και ζωργοί.*
- γ'. 1) Εις τά μεγάλα κτήματα : τών γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τών μοναστηρίων ποίοι ειργάζοντο εις αυτά ; και υπό ποίους όρους ; ώς άτομα ή μέ δλόκληρον τήν οικογένειάν των ; *ήδ. κτηνοτρόφοι ή γεωργία και ζωργοί.*
- 2) Πώς έκαλούντο ούτοι ; (κολληγοί, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ήτο ή κοινωνική των θέσις ;... *άποροι.*
- 3) Ποία ήτο ή άμοιβή των ; (εις είδος ή εις χρήμα) ; *εις χρήμα.*
- 4) Έχρησιμοποιούντο και έργαται ; εποχικώς, δηλ. δια τό θέρισμα, τό άλώνισμα, τόν τραυητήν ή δι' όλον τόν χρόνον ; 'Από ποϋ προήρχοντο ούτοι ; ήσαν άνδρες μόνον ή και γυναίκες ; ποίαν άμοιβήν έλάμβανον ; ήμερομισθιον εις χρήμα ή εις είδος ; *ήδ. κτηνοτρόφοι ή γεωργία και ζωργοί.*
- 5) Έχρησιμοποιούντο και δούλοι (ύπηρέται) ή δούλαι ; 'Εάν ναί, από ποίους τόπους προήρχοντο ; *Μαθητικά... ή από πόλεις.*
- 6) α) Οί νέοι και αί νέαι του τόπου παϋ έπήγαιναν δι' άνεύρεσιν έργασίας ;..... *ή από πόλεις ή από μαθητικά.*
- β) 'Επήγαιναν εποχικώς : ώς έργαται... *ήδ. κτηνοτρόφοι ή γεωργία και ζωργοί.* ή ώς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφείς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (έμποροι) κλπ. ; *ώς κτηνοτρόφοι ή γεωργία και ζωργοί.*

δ'. 1) Πώς έλιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; *Μί. ἡμῶν πρὸς ἀπόκρον. βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων καὶ καμῖαν.*

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ 1940.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *1930.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον αὐτὸ ἢ ἀπὸ πού ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Μονόφτερον καὶ δίφτερον ἀπὸ μηχανοκίνητου.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *στρόγγυλος* 4. *χιλ. (κῶ)* 7. *ἀστράβιν* 10. *κορωτοὶ (τῆ)*
2. *ἀπρωτοὶ* 5. *φάρα (κῶ)* 8. *ἐνώσειαι μετὰ φουρκῶς*
3. *ποῦρ. (κῶ)* 6. *ἄροτρον* 9. *ἀφάβιν*

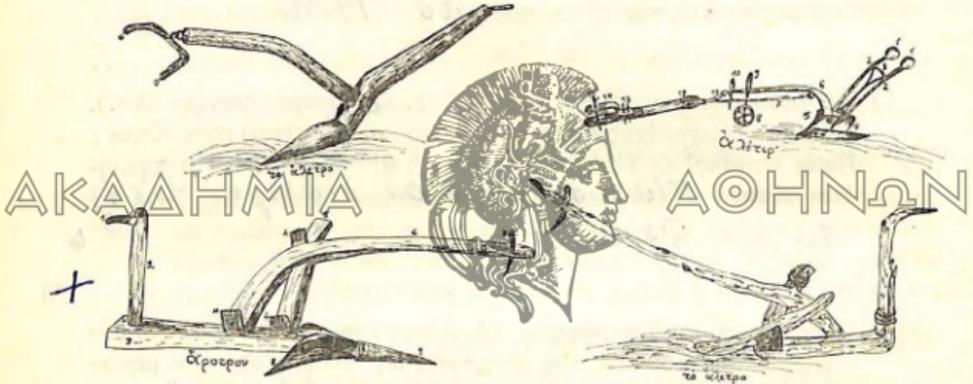
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *Τὸ 1948.*

3) Μηχανὴν θερισμοῦ *Τὸ 1930.*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..Τε...1940.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ριμύρας... Αρ. Βασιλικῆς...*
Ρ. Γιουμάρπασακ, ... Γ. Ἀχμε... Τ. Σ. Ιωαννίνων...
... Ρ. Μοκάρπασο, ... Ζωστήφ. Μαυρογιάννης...
... Ρ. Γιουμάρ Μαιδακ.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

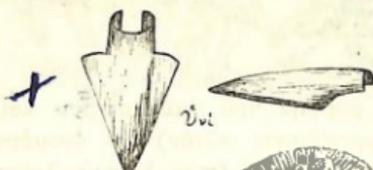
1. <i>δ. τ. ρ. ἄ. κ.</i>	6. <i>α. μ. ἄ. β.</i>	11. ....
2. <i>α. π. ρ. ἄ. κ.</i>	7. <i>α. ἰ. ο. κ. ἰ. ἄ.</i>	12. ....
3. <i>κ. ἄ. ρ. κ.</i>	8. <i>* φ. κ. τ. ρ. ἄ. κ. ἰ. ἄ.</i>	13. ....
4. <i>δ. μ. ἄ. ἄ. κ.</i>	9. <i>γ. ἰ. κ.</i>	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Το ύνι. Το ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἦ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

..ε.κ. .. δ.α.ι.σ.κ. .. δ.ι. .. ὄ.θ.α. κα. .. αἰ.δ.α. κα. .. κ.α.ρ.α.φ.ι.δ.α.ν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; Το. γ. ο. ν. δ. κ. ι. σ. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

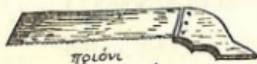
- 6) Ἡτο (ἦ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

..ε.κ. .. ξ.ύ.δ.α.ν. .. κ.α.ρ.α.φ.ι.δ.α.ν. .. ε.κ. .. σ.ι.δ.ή.ρ.α.ν.

- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

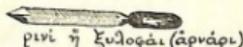
..ε.κ. σ.κ.ε.π.ά.ρ.ι., .. δ.ι.μ.ι.θ.ά.ρ.ι., .. δ.τ.ρ.α.υ.β.έ.θ.α. ....

πριόνι
+ δ.β.α.ν.ά.ς

ἀρίδα
- 5 - +

+
ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄρωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄρωγωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἀπὸ τὴν ἐκείνην...*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

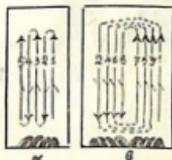
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *ἂν ἀρσενία εὐραφίαν... ἀπὸ τὸν... καὶ μέρος καὶ ἀπὸ τὸν καὶ ἀπὸ τὸν...*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄρωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Με σχοινί, καὶ ἀπὸ τὸν καὶ ἀπὸ τὸν καὶ ἀπὸ τὸν εἰς τὰ κέρατα καὶ ἀπὸ τὸν...*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.. *Μ.ε'... αὐλακίαι... ἀνοίγεται γραμμῶς...*

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἐθλ. σπορές ἢ σπορίες, νταμιές, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); .. *εἰς... λωρίδας... (καὶ... Μ.ρο.τ.α.θ.)...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακίαν; .. *Μ.ε'.....*

.. *αὐλακίαι...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάγην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; .. *Μ.ε'... δ.καμηλακ... οὐδαμῶς... δ.σ.π.κ.ο.ρ... δ.λ.δ.ρ.α...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. .. *Μ.ζ.α.μ.α...*

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Με... ὄργωματα... ὄργωματα...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.) *Τὸ... ν.α.ε.μα. κατὰ... φεβρουάριον*

α)... ὄργωματα... κατὰ... εἰς... Τριτοῦτος... Νοεμβρίου
κ.α. Α.Π.ριζιου... β)... ὄργωματα... κατὰ... κατὰ... φεβρουάριον
... Δεκέμβριον...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

2... ὄργωματα...
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἀσπάρτου τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... ἔτη... γίνεται... ἀφει... ἔτη... ὄργωματα...

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *2... ὄργωματα...*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *Τὸ... ἡ.μ.π.ὄργω*

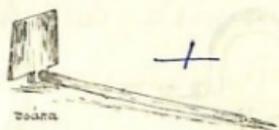
(... ἡ.μ.π.ὄργωματα) πρὸς... ἡ.μ.π.ὄργωματα...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν).....

...*θινάρι, ... ζ.η.ι.ναρόκλαμα, ... (ζ.η.ι.μαυρὸ γόν)*
.....
.....

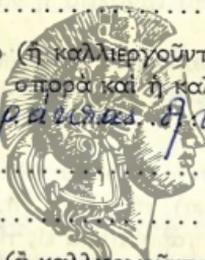

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

...*Μίση, εἰς, ἀμορηνάλας*.....
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *εἰς, κού, φραγιάς, θάμιον*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *εἰς, εἰς, μισ, Πρασιαν γόν*

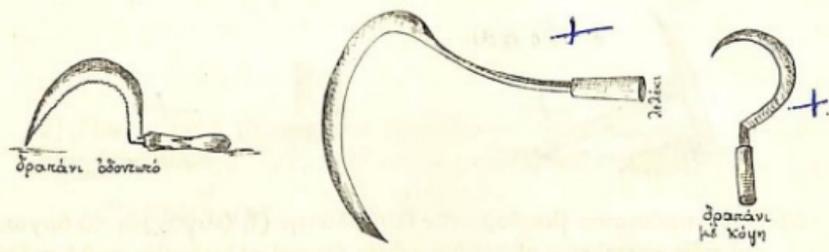
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *εἰς, κού, κού, εἰς, αἰθαλαί*.....
.....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

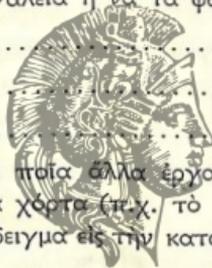
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ...*π.χ. δρεπάνια.*

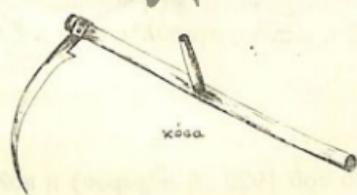

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) ...*π.χ. ὀφ.α.ζ.π.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ...*π.χ. γυ.ζ.π.γ., Σ.έ.ρ.κ. τῶν δρεπανιῶν.*

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; *Μ.ο.τ.θ. Γαί*
Τρίτικ. ἢ... ἄρνητον......

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *ἤδον... διαφορὰ*
ἄρνατα... ἀλαῖ... ἔλαιον... καὶ... ἄρνητον.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουں ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάραν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅσπον ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *ἄρνητον... ἄρνητον... ἄρνητον... ἄρνητον*
ἀλαῖ... ἄρνητον... καὶ... ἄρνητον... ἄρνητον
... ἄρνητον... ἀλαῖ... φραγτὰ... ἀλαῖ καὶ ἄρνητον
ἀρνητὸν... ἄρνητον... καὶ... ἀρνητὸν... ἀρνητὸν
ἄρνητον... ἀρνητὸν... ἀρνητὸν... ἀρνητὸν... ἀρνητὸν
... ἄρνητον... ἀρνητὸν... ἀρνητὸν... ἀρνητὸν...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἄρνητον... μετὰ... καὶ*
ἀρνητὸν.....

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Καταί... 20
Γαλλουάρ... 101... μαι... 27... 2010...*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *η.ε. μωφ. α. κ. κ. κ.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Συνεκεντρώνοντο εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τοποθεσίας λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

ἢ "Θεμωνιά" ἢ "Κυκλιμιά"

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; .....

ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ὄχι εἰς τὸν σωρόν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

Ἐξω τοῦ χωρίου, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ.

5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..*ε.κ.α.δμ*
.ο.ι.υ.φ.ί.α.ι.α... ἤ.π.ε. κ.δ. . . ἰ.δ.ι.μ.α. . . κ.ι.σ. . ε.ζ.ώ.ρ.ι,
 .....

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; ..*ἤ.ρ.κ.ιά*
... ἤ.ο.υ.ν.ί.α.υ. μ.έ.π.ι.ρ.ι. . . μ.έ.δ.α. . . ε.δ.φ.κ.ύ.δ.α.υ. . . . .

7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ..*ἤ.δ.α.ν. ὁ.ζ.α.*.....
.. α.ο.φ.ι.α.σ.ἰ.α.ζ.ω.α. . . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

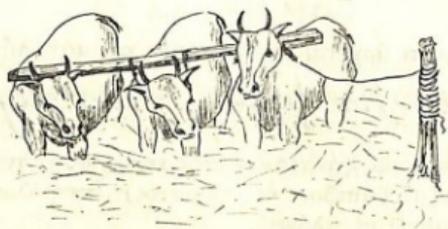

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξως τοῦ
 ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρῖσμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων).....
Τ.ἰ. . δ.μ.α.δ.ἰ.ρ. . γ.α.κ. . . 2.ἡ.δ. . κ.δ. . . ε.ζ.ρ.ι.ὁ.κ.ο.ρ.τ.α
.α.ι.α.ἰ. . . δ.τ.ο.μ.α.δ.ἰ.κ.ο.υ.τ. . κ.ἰ.δ. . μ.α. . γ.ἴ.ν.ο.κ. . . . .

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰοδηήποτε ἄλλον.

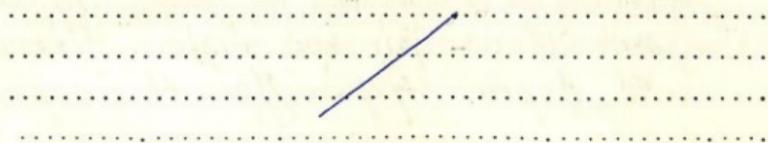

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

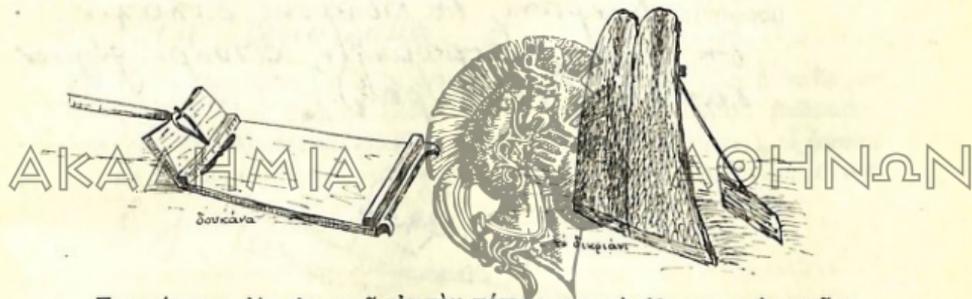
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
ριοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήχερός,
στραύλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἕν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; . . .

Μ.Σ. Ζουμάνη
 ἀ.ζω.νι.φο.μ.αὶ. καὶ. μαυ.δ.α. Μ.Σ. καὶ. τ.δου.αν
 (φ.φ.α.)... δ.ν.μ.α.ε.τ.ο. ε. ζ.μ.φ.μ.ε. μ.α.ν...
 Ζουμάνη. Ἡ.δ.ε.κ.ε.τ.α. φ.α. σ.ο.ι.ν.ι. α.ε.δ
 . . . η.π.η. Ζουμάνη . . .

- δ) Ἀπό ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Μέσα...*
...πρὸ ἡμεραθῆ καὶ ἡλίου... Δις κρητά...
...4... φαρὰς... ἡ ζωκίττα... 4... ἔουρ κὰ...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τῆς κατωτέρω μορφῆν): *Δικράνι, ἔκ. σιδιρον, δι. πα. ρικ...*
...ἔκ. σὶ. ρου, δουκράνι, φ. τινάρι, σὶ. ρικ...
...σαρκὰ... (σαρβωδρα)

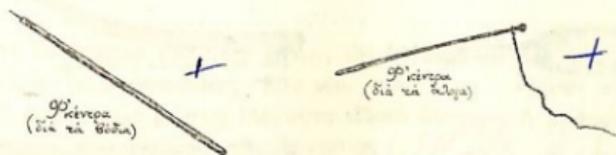
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μὴχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς ; *Μαζίτα...*

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Μέ... ἡδωκί... ἀλωκὰ βερκα...*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν 3-4 Ματθαῖο 5:23

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Τὸ ἀφάρομα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τραπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν.

ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ ζῶα καὶ ἄλλα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπάρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλογ τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Τὸ κοπάνισμα (κοκκιά, φοκιά) μετὰ τὸ ξύλον

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ὁ κόπανος ἐλεγετο μετὰ τὸ ξύλον καὶ ἦν ἄσπετος

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *ἄρ. καὶ ἀραβ.*.....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ σιροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο ἄνθρωπος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *ἰ.δ. ἡρό. ἰ.δ. ἡρό. ἡκογενεῖαι*.....

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

21) *ἴδια φασε...*
 .....
 .....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ἴδια φασε... ἐκ κρημνιστικῶν... ἴδια φασε...
 .....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.) (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ἴδια φασε... ἴδια φασε... ἴδια φασε...
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικραῖον, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

τὸ ἀμάζομα...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ἐθιμίσιμα* . . .

*Διὰ... ράβδον... ἰκνωρὶ... ἔκ... ἰκνωρ... ἔκ...
... τοῦ... αἴτον... ἑτο... ἑτο... ἑκαυρ... ἔκ...
... αἰαλοῖ... Δὲ... ἑτη... ἑτο... ἑ... ἑκαυρ...
... τοῦ... ἑτο...*

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *Μέ... ἑτο...*

ἑτο... ἑτο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιγχᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρος, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

*Ἄνδρος... καὶ... γυναικᾶ... εἰδικὸς... λιχιστῆς...
... ἑτο... ἀμοιβῇ...*

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κων-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ... ἀλώνισμα...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

.....
 .....
 .....
 .....

7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφήν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀψασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Μετ. τὸ γυμνόν φτυάρι
 Πλάτανος... τὸ ἐμπέσει... τὸ δ. σταυρὸς... Δ.τ.
 Σημείωσ. τὸ ν.α. διασκέπη τὸ κ. β. τ. π. α.
 Σημείωσ. τὸ γυμνόν φτυάρι εἰς... τ.δ.
 σωρόν... τὸ δ. τ. α.

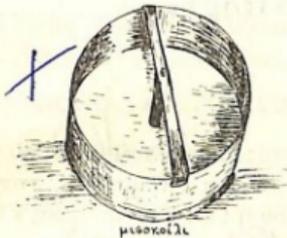
8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

.....
 .....
 .....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθῶν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).. *Τ.π.ν. ... Δ.ε.κ.α.τ.ί.α.ν*

... Δ.ε. ... τ.π.ν. ... Α.χ.χ.χ.μ.μ.κ. ... κ.ω.β.ρ.μ.ε.ι.ν. ... Τ.δ. ... 1.9.2.6.
... ΚΑΤ.ΠΡ.Π.Ν.Π. ....

μυσοκόλι

κούζιο

2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, *και*

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *και (τὸ 1923 ἐγινε τρισεκατομια)*

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *2 ... ἀμφορέας ... 1 ... κομ. μ.δ. ....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηεῖας) *ἔς ... ἑδάκιων ... ἀποθήκη ... τ.δ. ... δ.ε.χ.τε*

2) ἔς ... πηλίκια ... κατ.ε.δ.κ.ε.σ.α.ε.μ.ε.τ.α. ... μ.ε. ... μ.μ. ... 1.δ.ρ. ... 3)
... ἔς ... γαδ.α.ρ.μ.ε. ... ε.κ. ... και.δ.α.μ.α. ... 4) ἔς ... γ.ο.δ.φ.ε.ρ. ... α.α.μ.κ.ο.ν

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-
ἐντὸς τῆς γῆς

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; εἰς ἀπερῶσαι ἐκτός καὶ...
ἐπιθ. καὶ πωρῶσαι...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Διὰ κρεκινὶδμοσιν τὰς ἐπιθρῶσαι

- 6) Μήπως οὔπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ταῖς ἀνηρῶσαι ἐπιθρῶσαι βόσκωσι... λέων
οὐκίωσι... ὡς... διακοσμητικὰ

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἐπὶ... ἀόριστον χρόνον... ἐπὶ ἀπύμα

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ... τὴν... καὶ τὸς... ἡρίσασα καὶ... τὸς
ἐπιθρῶσαι... τὸς... 23^{ης}... Ἰουνίου... μέχρι
ἐπιθρῶσαι...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τὸς... ἡρίσασα... ἐπὶ καὶ... ἡρίσασα... τὸς
ἐπιθρῶσαι... ἐπὶ... τὸς... 23^{ης}... Ἰουνίου
ἐπὶ... τὸς... καὶ... λέων οὐκίωσι

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

Καψουν. τὸ κ. Μάρτη. (κόκκινα, δ' ἄλλα, ...
μαῖα, κίτρινα, κίτρινα, κίτρινα, κίτρινα) . . . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .

τὸς Ἰούδα. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. . . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἐθ. Ἰησοῦς. καὶ ἔθ. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. . . . .
Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. . . . .
Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. Ἰησοῦς. . . . .

16.10.1970

Δημοσίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ